

Zápis z 331. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace konaného 15. prosince 2017 na Akademii věd České republiky

Přítomní členové: 1. místopředseda Rady prof. Ing. Petr **Dvořák**, CSc.; místopředseda Rady PhDr. Pavel **Baran**, CSc.; místopředseda Rady Mgr. Arnošt **Marks**, Ph.D.; Ing. Jaroslava **Domkářová**, Ph.D., MBA, LL.M.; RNDr. Zdeněk **Havlas**, DrSc.; doc. Ing. Karel **Havlíček**, Ph.D., MBA; prof. Ing. Štěpán **Jurajda**, Ph.D.; doc. RNDr. Jan **Konvalinka**, CSc.; Ing. Karel **Kouřil**, Ph.D.; prof. MUDr. Jan **Lata**, CSc.; doc. Ing. Jaroslav **Machan**, CSc.; prof. Ing. Jitka **Moravcová**, CSc.; Ing. Eduard **Palíšek**, Ph.D., MBA; prof. Ing. Jiří **Witzany**, DrSc.

Omluven: prof. Tomáš **Jungwirth**, Ph.D.; prof. MUDr. Julius **Špičák**, CSc.

Hosté: prof. Josef **Michl**, Ph.D.; Dr. Bohdan **Pomahač**, M.D.; prof. Dalibor **Sameš**, Ph.D.; prof. Ding-Ming **Wang**; Dr. Ing. Reinhard **Mauermann**; doc. Dr. Vladislav **Kolařík**

Program:

A) BODY K PROJEDNÁNÍ – s rozpravou

- A1) Mezinárodní rada
- A2) Návrh výdajů státního rozpočtu ČR na VaVal na roky 2019-2021 s výhledem do roku 2025
- A3) Implementace Metodiky 2017+
- A4) Velké infrastruktury VaVal
- A5) Hodnocení 2016
- A6) Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím v roce 2016
- A7) Podpora iniciativy kvantových technologií

B) BODY K PROJEDNÁNÍ – bez rozpravy

- B1) Bioetická komise RVVI - rámcový roční program na rok 2018

C) BODY PRO INFORMACI

- C1) Informace z EU
- C2) Informace z jednání vlády
- C3) Informace ke kontrole NKÚ
- C4) Podpora Národní RIS3 strategie z OP PIK (2015-10. 2017)

D) RÚZNÉ

Průběh jednání:

1. místopředseda Rady prof. Dvořák zahájil 331. zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“). Navrhl předradit body 331/A2 a A3 úvodnímu bodu, protože členové Mezinárodní rady se dostaví na zasedání později. Následně nechal hlasovat o návrhu programu a o zápisu z 330. zasedání Rady.

1. Schválení programu

Pro návrh usnesení hlasovalo všech 14 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada schvaluje program 331. zasedání.

2. Zápis z 330. zasedání Rady

Pro návrh usnesení hlasovalo všech 14 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada schvaluje zápis z 330. zasedání.

A) BODY K PROJEDNÁNÍ – s rozpravou

A2) Návrh výdajů státního rozpočtu ČR na VaVal na roky 2019-2021 s výhledem do roku 2025

Místopředseda Rady Mgr. Marks stručně uvedl, že výchozí návrh výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2019 s výhledem na léta 2020 a 2021, který je podkladem pro jednání o rozpočtu se zástupci rozpočtových kapitol, byl schválen Radou na jejím 330. zasedání dne 24. listopadu 2017. Poskytovatelé zašlou návrhy výdajů v termínu do 19. ledna 2018.

Radě je jako každý leden předložen ke schválení harmonogram jednání zástupců Rady a Úřadu vlády ČR (Sekce VaVal) se správci rozpočtových kapitol o návrhu výdajů na VaVal na roky 2019-2021. Termíny jednání byly rámcově projednány se zástupci jednotlivých kapitol.

Pro návrh usnesení hlasovalo všech 14 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada schvaluje Harmonogram jednání zástupců Rady a Úřadu vlády ČR se správci rozpočtových kapitol o návrhu výdajů na VaVal na roky 2019-2021 včetně navrhovaných zástupců Rady.

A3) Implementace Metodiky 2017+

Dr. Miholová uvedla, že usnesením vlády ČR ze dne 29. listopadu 2017 č. 837 byl schválen materiál „Definice druhů výsledků, samostatná příloha č. 4 Metodiky hodnocení výzkumných organizací s hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací“.

Dále informovala o probíhajících a plánovaných pracovních jednáních Odborných panelů, na kterých panelisté určují garanty vyhodnocení bibliometrické analýzy a garanty hodnocení vybraných výsledků. Členové Odborných panelů jsou ve spolupráci se Sekcí VaVal podrobně seznámeni s částí aplikace SKV pro podporu práce Odborných panelů

pro hodnocení vybraných výsledků a s podobou a realizací bibliometrických analýz, které jim budou postoupeny k odbornému komentování.

Příprava matice SCOPUS dospěla do finální fáze, v průběhu práce bylo identifikováno 126 výsledků, které byly předkladateli v RIV označeny jako J, ale po kontrole s propojenými identifikátory z databáze SCOPUS bylo prokázáno, že patří do skupiny book-series, tj. druhu výsledku D. Tyto výsledky byly pro účely realizace bibliometrické analýzy přesunuty, aby mohly být posouzeny v odpovídajícím kontextu. O těchto resp. typově obdobných přesunech je a bude průběžně informována, případně konzultována Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů (dále jen „KHV“). Čištění výchozích dat je věnována mimořádná pozornost, neboť ve všech používaných databázích lze narazit na nesrovnalosti. Při přípravě matice WoS dochází dále k objektivně danému časovému posunu, neboť data z WoS bylo možné objednat až po dokončení vyjednávání o možnosti přistoupení ÚV ČR k projektu CzechElib, spolufinancovaném z OP VVV, který svým účastníkům nabízí významné finanční zvýhodnění při objednávání dat z elektronických databází spojených s VaVal. Vzhledem k povinnosti ÚV ČR dbát při hospodaření principu 3E, nebylo ekonomické uzavřít smlouvu separátně byt s větším předstihem.

Při kontrole náležitostí dodaných vybraných výsledků pro hodnocení prostřednictvím vzdálených recenzí byly identifikovány výsledky, které v poli pro zpřístupnění výsledku neuváděly ani pdf soubor ani volně přístupný a neplacený odkaz. Vzhledem k tomu, že se jedná o jednotky případů a systém se implementační fází učí, budou předkladatelé vyzváni v této věci k doplnění.

O celém průběhu implementace Metodiky 2017+ na národní úrovni je podrobně na svých zasedáních informována KHV. Na svém 101. zasedání dne 4. prosince 2017 přijala KHV v této věci v bodě 4 usnesení: „KHV bere na vědomí ústní informaci o průběhu Implementace Metodiky 2017+. KHV konstatuje, že posun termínů hodnocení má objektivní příčiny, ale vzhledem k plánovanému postupnému náběhu nebude mít fatální důsledky a odborná veřejnost by se jím neměla znepokojovat.“

Dále dr. Miholová uvedla, že je Radě předložen dopis MŠMT, který je reakcí na materiál pracovní skupiny ČKR č. 7 - „Návrh modulů 3, 4 a 5 pro kompletní hodnocení v segmentu vysokých škol“, včetně finančního zabezpečení, který byl vzat na vědomí usnesením k bodu 330/A3 na 330. zasedání Rady dne 29. listopadu 2017. Materiály k tomuto bodu jsou doplněny výchozím podkladem „Pozice MŠMT M2017+M3-5“ zaslaném členům pracovní skupiny ČKR a pracovníkům Sekce VaVal dne 22. září 2017, jenž měl být zohledněn v návrhu pracovní skupiny podle dohody z pracovního jednání na MŠMT dne 20. září 2017.

Tuto informaci doplnil Ing. Marek s tím, že 12. prosince 2017 proběhla schůzka na MŠMT za účasti ředitelky Ing. Říhové na téma návrhu modulů 3, 4 a 5 pro kompletní hodnocení v segmentu vysokých škol, z které vzešlo, že MŠMT stojí za svým návrhem a jeho zapracování nepovažuje za dostatečné. MŠMT ale s Radou úzce spolupracuje, v lednu 2018 jsou naplánována další setkání.

Proběhla krátká diskuse za účasti 1. místopředsedy Rady prof. Dvořáka, doc. Konvalinky a místopředsedy Rady Mgr. Markse na téma rozporů mezi návrhy ČKR a Rady a pokračování další spolupráce s MŠMT.

Pro doplněný návrh usnesení hlasovalo všech 11 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. bere na vědomí informaci o schválení materiálu „Definice druhů výsledků, samostatná příloha č. 4 Metodiky hodnocení výzkumných organizací s hodnocení programů

účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací“ usnesením vlády ČR ze dne 29. listopadu 2017 č. 837 a souhlasí se způsobem zveřejnění,

2. bere na vědomí informaci o průběhu Implementace Metodiky 2017+ na národní úrovni a konstatuje, že posun termínů hodnocení má objektivní příčiny a dle vyjádření KHV realizaci Metodiky 2017+ neohrozí,
3. bere na vědomí informaci o stavu přípravy kompletního hodnocení v segmentu VŠ,
4. žádá Sekci VaVal, aby vyvolala jednání s MŠMT a ČKR, na kterém budou vyjasněny další kroky implementace Metodiky 2017+, a předložila výsledky tohoto jednání na 332. zasedání Rady v lednu 2018.

A1) Mezinárodní rada

1. místopředseda Rady prof. Dvořák na úvod uvítal členy Mezinárodní rady prof. Michla (University of Colorado at Boulder), Dr. Pomahače (Harvard Medical School), prof. Sameše (Columbia University), prof. Wanga (National Hsinchu University of Education), Dr. Mauermanna (Fraunhofer Institute for Machine Tools and Forming), a doc. Kolaříka (Fraunhofer-Institute for Chemical Technology ICT in the research area of High Temperature Materials and Coatings).

Místopředseda Rady Mgr. Marks uvedl, že na 329. zasedání Rady v říjnu 2017 byl pod bodem 329/A8 předložen dopis člena Mezinárodní rady, prof. Michla, kterým zaslal doporučení pro další fungování a návrh změn v celé GA ČR, které jsou obsaženy v devíti bodech. Tento dopis byl podrobně prodiskutován na společném pracovním setkání členů Mezinárodní rady se zástupci předsednictva GA ČR a TA ČR, které proběhlo dne 14. prosince 2017 v prostorách Vysoké školy ekonomické v Praze.

Místopředseda Rady Mgr. Marks stručně shrnul hlavní body a obsah výše uvedeného pracovního jednání pro ostatní členy Rady.

Dále probíhala diskuze k danému tématu, kde se vyjádřili členové Mezinárodní Rady, především doc. Pomahač a prof. Michl. Rada obecně ocenila jejich konstruktivní připomínky k fungování a dalšího směřování Grantové agentury ČR. Z debaty vzešlo doporučení na pravidelnější jednání Mezinárodní rady, které by mělo probíhat jednou za čtvrt roku, jako samostatné jednání s Radou (nikoliv jako součást pravidelného zasedání Rady). Pro zjednodušení komunikace byl zvolen předsedou Mezinárodní rady prof. Michl.

Dále byli členové Mezinárodní rady požádáni o odborné stanovisko k materiálu „Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2016“, s termínem do konce března 2018. Prozatím byla poskytnuta pouze česká verze dokumentu s tím, že distribuce anglické verze bude rozeslána ihned po jejím přeložení.

Pro dle diskuse doplněný návrh usnesení hlasovalo všech 13 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. vítá doporučení Mezinárodní rady ustanovit na rok 2018 předsedou Mezinárodní rady prof. Michla,
2. souhlasí s doporučeními Mezinárodní rady, vzešlými z pracovní diskuse s předsednictvem GA ČR a TA ČR ze dne 14. prosince 2017 a z diskuse na jednání Rady, které se týkaly změny evaluační kultury v ČR, včetně institucionální podpory, hodnocení projektů a velkých infrastruktur,
3. ukládá Sekci VaVal zpracovat podrobné stanovisko obsahující doporučení Mezinárodní rady a po projednání s Mezinárodní radou jej přiložit k tomuto usnesení,

4. ukládá Sekci VaVal zaslat usnesení se stanoviskem předsedkyně GA ČR,
5. žádá předsedkyni GA ČR o vypracování návrhu implementace doporučení, týkajících se GA ČR, který bude předložen na 333. zasedání Rady v únoru 2018,
6. žádá členy Mezinárodní rady o komentář k Analýze VaVal 2016 do konce března 2018,
7. žádá členy Mezinárodní rady o čtvrtletní reflexi implementace Metodiky 2017+.

A2) Velké infrastruktury

Místopředseda Rady Mgr. Marks připomněl usnesení z 330. zasedání Rady, kdy v bodě 330/A2 Rada požádala předsednictvo Rady, aby ve spolupráci s MŠMT připravilo na 331. zasedání Rady návrh materiálu k projednání dalšího postupu financování Velkých výzkumných infrastruktur dle usnesení vlády ze dne 21. prosince 2015 č. 1066 a č. 1067 a závěrů jednání vlády ze dne 6. listopadu 2017; součástí tohoto materiálu bude harmonogram dalšího postupu a návrh způsobu ukotvení velkých výzkumných infrastruktur do strategických dokumentů ČR a postupů systému řízení výzkumu a vývoje (včetně Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací na léta 2016-2020, Metodiky hodnocení 2017+ a způsobu rozpočtování výdajů na VaV dle zákona č. 130/2002. Sb).

Dne 11. prosince 2017 byla zaslána pracovní verze materiálu zpracovaná Sekcí VaVal zástupcům MŠMT s termínem pro zaslání připomínek do 14. prosince 2017 s ohledem na termín prosincového zasedání Rady. Dne 13. prosince 2017 byly doručeny připomínky formou korekčního režimu a komentářů. Za stěžejní MŠMT považuje otázku rozdílu mezi centry VaVal a velkými výzkumnými infrastrukturami a návazného financování velkých výzkumných infrastruktur (účelová podpora velkých výzkumných infrastruktur a investiční výzva OP VVV „Výzkumné infrastruktury“).

Vzhledem k současné situaci a nedostatku času na další úpravy materiálu bylo rozhodnuto projednávání tohoto tématu přesunout na další zasedání Rady.

A3) Hodnocení 2016

Ing. Rychtařík, vedoucí Oddělení informačních systémů, uvedl, že Radě je předložen materiál „Konečné výsledky Hodnocení výzkumných organizací v roce 2016“. Materiál obsahuje výstupy ze čtvrté etapy v souladu s Metodikou hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platné pro léta 2013 až 2016), kterou vláda schválila svým usnesením ze dne 19. června 2013, č. 475., ve znění pozdějších předpisů. Předložený materiál obsahuje Tabulku č. 5 – s konečnými výsledky hodnocení výzkumných organizací.

Součástí Hodnocení 2016 je korigované Hodnocení 2015 realizované dle dohody mezi místopředsedou vlády pro vědu, výzkum a inovace dr. Bělobrádkem a ČKR z dubna 2017. Výpočet korekcí probíhal především v období od srpna do října 2017 za významné pomoci členů KHV a pracovníků ČVUT a UK. Korekce Hodnocení 2015 byly ukončeny s takovou mírou přesnosti, že tyto výsledky mohou vstoupit do Hodnocení 2016, což konstatovala i KHV na svém 99. zasedání dne 9. října 2017. Na svém 100. zasedání dne 4. prosince 2017 KHV schválila výsledky Hodnocení 2016 a doporučila je Radě ke schválení.

Prof. Jurajda ocenil velké množství práce s tímto materiálem, ale upozornil, že vzhledem k tomu, že se jedná o poslední aplikaci dle Metodiky 2013, je třeba zdůraznit, že obsahuje velké množství inflačních faktorů. Byly zvýhodňovány výstupy jednotlivých oborů a je nutné to stále připomínat, aby nehrozil návrat tzv. „kafemlejnku“. Toto podpořili i doc. Konvalinka a prof. Lata. Místopředseda Rady Mgr. Marks zdůraznil, že veškeré kroky byly konzultovány s KHV a hodnocení bylo postupně uzavíráno.

Následně proběhla na toto téma delší diskuse za účasti 1. místopředsedy Rady prof. Dvořáka, místopředsedy Rady Mgr. Markse, doc. Konvalinky, prof. Laty, dr. Havlase a Ing. Rychtaříka, z kterého vzešla úprava návrhu usnesení.

Pro navržené usnesení hlasovalo 9 členů Rady, nikdo nebyl proti, 2 členové Rady se zdrželi.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje konečné výsledky hodnocení výzkumných organizací v roce 2016, s ohledem na doporučení Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů ze dne 4. prosince 2017,
2. ukládá Sekci VaVal zveřejnění výsledků hodnocení výzkumných organizací v roce 2016, tj. tabulku 5 a bodové hodnocení jednotlivých výsledků, v členění dle výzkumných organizací a jejich složek na www.vyzkum.cz a www.rvvi.cz.

A6) Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2016

Analýzu stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím (dále jen „Analýza“) zpracovává každoročně Rada podle § 35 odst. 2 písm. g) zákona 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků.

Analýza byla, podobně jako v předchozích letech, zpracována v Odboru analýz a koordinace vědy, výzkumu a inovací Úřadu vlády ČR. Zpravodaji jsou prof. Jurajda a doc. Havlíček. Kapitoly, které primárně vychází z dat ČSÚ, byly odborně konzultovány Ing. Manou, ředitelem Odboru statistik rozvoje společnosti ČSÚ.

Zpravodaj prof. Jurajda stručně shrnul, že předložený dokument je kvalitně zpracován, proti loňskému roku je vše ještě detailněji analyzováno. V souladu s cíli dokumentu je Analýza na první úrovni členěna do 11 kapitol, ve kterých jsou rozpracována klíčová témata systému VaVal. Obsahuje zhodnocení hlavních indikátorů vypovídajících o stavu VaVal v ČR a jejich mezinárodní srovnání. V zájmu zachování kontinuity Analýzy jsou při stanovení indikátorů využity obdobné zdroje sekundárních dat jako v předchozích letech. V souladu s plánem nelegislativních úkolů vlády bude materiál předložen na jednání vlády do konce roku 2017.

Na závěr předložil prof. Jurajda Radě návrh ke zvážení, zda je nutné analýzu v tomto rozsahu, který každým rokem narůstá, předkládat každý rok.

Pro navržené usnesení hlasovalo všech 9 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. schvaluje materiál „Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v České republice a jejich srovnání se zahraničím v roce 2016“,
2. ukládá Sekci VaVal zajistit předložení materiálu na jednání vlády do konce roku 2017.

A7) Podpora iniciativy kvantových technologií

1. místopředseda Rady prof. Dvořák uvedl dopis zaslaný předsedkyní AV ČR prof. Zažímalovou, v kterém jménem Akademické rady AV ČR vyjádřila podporu iniciativě kvantových technologií. Evropská komise v současnosti připravuje rozsáhlý projekt (flagship) zaměřený na kvantové technologie. Důležitým prvkem je snaha do tohoto projektu zahrnout nejen výzkumné organizace, ale také komerční společnosti zabývající se moderními technologiemi a Česká republika by měla rozvoj těchto technologií podporovat. Bylo by

strategicky vhodné, aby ČR vedla alokace prostředků na účast ve spolufinancovaných projektech tzv. kvantového flagshipu a vytvořila i vlastní národní program podpory zaměřený na tuto problematiku, jako je to ve většině evropských zemí.

Ing. Marek jen doplnil, že tato problematika úzce souvisí s problematikou velkých výzkumných infrastruktur.

K tomuto bodu neproběhla žádná diskuse.

Pro navržené usnesení hlasovalo všech 9 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada

1. bere na vědomí dopis předsedkyně AV ČR prof. Zažímalové,
2. žádá Sekci VaVal, aby v této věci zahájila jednání s MPO a MŠMT.

B) BODY K PROJEDNÁNÍ – bez rozpravy

B1) Bioetická komise RVVI - rámcový roční plán na rok 2018

1. místopředseda Rady prof. Dvořák uvedl, že Bioetická komise Rady zpracovává v souladu s článkem 2, bodem 2 svého Statutu rámcový roční plán své další činnosti a předkládá jej Radě ke schválení. V předloženém materiálu jsou i předpokládané termíny jednání komise v roce 2018.

Pro navržené usnesení hlasovalo všech 9 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada schvaluje rámcový roční plán Bioetické komise RVVI na rok 2018.

C) BODY PRO INFORMACI

C1) Informace z EU

C2) Informace z jednání vlády

C3) Informace ke kontrole NKÚ

C4) Podpora Národní RIS3 strategie z OP PIK (2015-10. 2017)

Pro navržené usnesení hlasovalo všech 9 přítomných členů Rady.

Usnesení:

Rada bere na vědomí body pro informaci.

D) RŮZNÉ

Do bodu Různé přispěla prof. Moravcová a Ing. Palíšek krátkou polemikou o budoucí organizaci jednání Mezinárodní rady a její propagaci na webových stránkách Rady.

Protože do bodu Různé nebyly žádné další příspěvky, 1. místopředseda Rady prof. Dvořák ukončil 331. zasedání Rady.

Zapsala: Ing. Bártová

Schválil: 1. místopředseda Rady prof. Dvořák